

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ,
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ & ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Αθήνα, 02-07-2015
Αριθμ. πρωτ.: 1791/74062

ΘΕΜΑ: «Εφαρμογή του καθεστώτος της Πολλαπλής Συμμόρφωσης σε εκτέλεση του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και τους κανονισμούς 640/2014 και 809/2014 της Επιτροπής».

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. α) το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα», όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ΠΔ63/2005 (Α38),
- β) το Π.Δ. 107/2014 (ΦΕΚ 174/Τ.Α/28-8-2014) «Οργανισμός του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων»,
- γ) το Π.Δ. 24/2015 (Α' 20) «Σύσταση και μετονομασία Υπουργείων, μεταφοράς της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων»,
- δ) το Π.Δ. 25/2015 (ΦΕΚ 21/Τ.Α/ 27-1-2015) Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών,
- ε) τη με αριθμ. Υ103(ΦΕΚ 309/ Β' /2.3.2015) Απόφαση του Πρωθυπουργού σχετικά με την Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ευάγγελο Αποστόλου, του Δημητρίου.

2. Τις διατάξεις :

- α) της παρ.2 του άρθρου 62 του ν.4235/2014 «Διοικητικά μέτρα, διαδικασίες και κυρώσεις στην εφαρμογή της Ενωσιακής και Εθνικής νομοθεσίας στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών και της υγείας και προστασίας των ζώων και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,
- β) των άρθρων 13 μέχρι και 29 του ν.2637/1998 (Α' 200) «Σύσταση Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων», όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με το άρθρο 4 του ν.2732/1999 (Α' 154), το άρθρο 24 του ν.2945/2001 (Α' 223) και το άρθρο 29 παρ.1 – 8 του ν.3147/2003 (Α' 135),
- γ) του άρθρου 3 του ΠΔ 24/2015 « Σύσταση και μετονομασία Υπουργείων, μεταφορά της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων»,
- δ) της αριθμ.104/7056/2015 ΥΑ (Β'147) «Εθνικές επιλογές, διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ'εκτέλεση του Καν(ΕΚ)1307/2013 και του Καν(ΕΚ)1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου»,
- ε) του ν.1650 /1986 (Α' 160) « Για την προστασία του περιβάλλοντος» όπως ισχύει,
- στ) του ν.4036/2012 (Α'8) «Διάθεση γεωργικών φαρμάκων στην αγορά, ορθολογική χρήση αυτών και συναφείς διατάξεις».

3. Τους Κανονισμούς (ΕΕ):

- α) 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, «Για τη θέσπιση κοινών κανόνων για τις άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του Καν(ΕΚ)63/2008 και του Καν(ΕΚ)73/2009 του Συμβουλίου».
- β) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθμ. 352/78, (ΕΚ) αριθμ. 165/94, (ΕΚ) αριθμ. 2799/98, (ΕΚ) αριθμ. 814/2000, (ΕΚ) αριθμ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθμ. 485/2008 του Συμβουλίου».
- γ) 1305/2013 της Επιτροπής «για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του Καν(ΕΚ)1698/2005 του Συμβουλίου».
- δ) 639/2014 της Επιτροπής του κατ'εξουσιοδότηση κανονισμού «για τη συμπλήρωση του Καν(ΕΕ)1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και για την τροποποίηση του παραρτήματος Χ του εν λόγω κανονισμού».
- ε) 640/2014 της Επιτροπής «για τη συμπλήρωση του Καν(ΕΕ)1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τους όρους απόρριψης ή ανάκτησης πληρωμών καθώς και τις διοικητικές κυρώσεις που εφαρμόζονται στις άμεσες ενισχύσεις, τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση».

στ) 641/2014 της Επιτροπής «για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Καν(ΕΕ)1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής».

ζ) 809/2014 της Επιτροπής για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Καν(ΕΕ)1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση.

4. Την από 19-06-2015 με αρ. πρωτ. 68152 γνώμη του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. και τις σχετικές εισηγήσεις των καθ' ύλην αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

5. Το γεγονός ότι από την εφαρμογή της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ο Υ Μ Ε

Άρθρο 1

Σκοπός

Με την παρούσα απόφαση θεσπίζονται τα αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή της Πολλαπλής Συμμόρφωσης σε εκτέλεση του κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και τους κανονισμούς (ΕΕ) 640/2014 και 809/2014 της Επιτροπής όπως ισχύουν.

Άρθρο 2

Πεδίο Εφαρμογής

Κάθε δικαιούχος που λαμβάνει άμεσες ενισχύσεις δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013, και δυνάμει των άρθρων 46 και 47 του κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 και ετήσιες πριμοδοτήσεις δυνάμει του άρθρου 21 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β), των άρθρων 28 έως 31 και των άρθρων 33 και 34 του κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013 οφείλει να τηρεί τους κανόνες της Πολλαπλής Συμμόρφωσης του άρθρου 93 και του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013, όπως εξειδικεύονται στην παρούσα.

Εφόσον ο δικαιούχος που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο δεν τηρεί τους κανόνες της πολλαπλής συμμόρφωσης του επιβάλλεται η διοικητική κύρωση που προβλέπεται στο άρθρο 91 του κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013. Ωστόσο, η επιβολή διοικητικής κύρωσης που

αναφέρεται στο άρθρο 91 του κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013 δεν εφαρμόζεται στους δικαιούχους που συμμετέχουν στο καθεστώς για τους μικροκαλλιεργητές που αναφέρεται στον τίτλο V του κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013. Η κύρωση που προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο δεν εφαρμόζεται ούτε στη στήριξη που αναφέρεται στο άρθρο 28 παράγραφος 9 του κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013.

Κεφάλαιο Α΄

Υποχρεώσεις γεωργών για την Πολλαπλή Συμμόρφωση

ΜΕΡΟΣ I

Περιβάλλον, κλιματική αλλαγή και καλή γεωργική κατάσταση των εκτάσεων

Άρθρο 3

Υδατα

1. Για το σύνολο της επικράτειας με βάση τον Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης, δυνάμει του άρθρου 4 της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ ισχύουν τα παρακάτω:
 - i. Απαγορεύεται η απευθείας απόρριψη αζωτούχων λιπασμάτων και κτηνοτροφικών αποβλήτων, σε επιφανειακά και υπόγεια νερά. Επιπλέον, τα κτηνοτροφικά απόβλητα απαγορεύεται να διατίθενται στους εδαφικούς αποδέκτες σε ανεπεξέργαστη μορφή (αχώνευτα).
 - ii. Οι γεωργοί απαγορεύεται να εφαρμόζουν αζωτούχα λιπάσματα ή κτηνοτροφικά απόβλητα κοντά σε επιφανειακά νερά (ποτάμια, υδατορεύματα, λίμνες, διώρυγες, τάφροι και κανάλια άρδευσης ή στράγγισης) ή υπόγεια νερά (πηγές, πηγάδια και γεωτρήσεις), και ειδικότερα:
 - α. Προκειμένου για αζωτούχα λιπάσματα: σε απόσταση μικρότερη των 2 μέτρων από επιφανειακά νερά, σε περίπτωση επίπεδης έκτασης και σε απόσταση μικρότερη των 6 μέτρων σε αγρούς με κλίση άνω του 8%.
 - β. Προκειμένου για κτηνοτροφικά απόβλητα: σε απόσταση μικρότερη των 10 μέτρων από επιφανειακά νερά για την περίπτωση των στερεών κτηνοτροφικών αποβλήτων, και 20 μέτρων για την περίπτωση των υγρών κτηνοτροφικών αποβλήτων.
 - γ. Σε εκτάσεις με κλίση άνω του 8%, όταν τα λιπάσματα ή τα κτηνοτροφικά απόβλητα είναι σε υγρή μορφή, με εξαίρεση την εφαρμογή μέσω του συστήματος της στάγδην άρδευσης ή με τη μέθοδο της έγχυσης.
 - δ. Σε απόσταση μικρότερη των 50 μέτρων από γεωτρήσεις, πηγές και πηγάδια.

- iii. Η εφαρμογή τόσο των αζωτούχων λιπασμάτων όσο και των επεξεργασμένων υγρών ή στερεών κτηνοτροφικών αποβλήτων απαγορεύεται να γίνεται σε ακατέργαστες εδαφικές εκτάσεις που δεν καλύπτονται από βλάστηση οποιασδήποτε μορφής, φυτοφράκτες ή γειτονικά κτήματα, ενώ απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή σε περιπτώσεις όπου ο κίνδυνος απωλειών λόγω απορροής ή διήθησης είναι μεγάλος.
- iv. Οι γεωργοί απαγορεύεται να προβαίνουν σε εφαρμογή αζωτούχων λιπασμάτων και κτηνοτροφικών αποβλήτων:
- α. σε παγωμένες ή καλυμμένες με χιόνια επιφάνειες, καθώς και σε εδάφη κορεσμένα με νερό, που δε στραγγίζουν επαρκώς, ή πλημμυρισμένα.
 - β. ενώ υπάρχει πρόβλεψη βροχόπτωσης στο αμέσως επόμενο διήμερο.
 - γ. όταν πνέει ισχυρός άνεμος.
- v. Οι γεωργοί απαγορεύεται να εφοδιάζουν το έδαφος των γεωργικών εκτάσεων (καλλιεργούμενων και μη) με συνολική ποσότητα αζώτου από κτηνοτροφικά απόβλητα πάνω από 250 κιλά/εκτάριο σε χρονικό διάστημα 12 μηνών. Τα όρια αυτά περιλαμβάνουν τόσο την εφαρμογή επεξεργασμένων κτηνοτροφικών αποβλήτων όσο και την απόθεση αποβλήτων από τα ίδια τα ζώα που πιθανόν να βόσκουν στις εκτάσεις αυτές.
- vi. Οι γεωργοί απαγορεύεται να εφαρμόζουν αζωτούχα λιπάσματα ή κτηνοτροφικά απόβλητα κατά το χρονικό διάστημα από 1η Νοεμβρίου μέχρι 1η Φεβρουαρίου. Τα απόβλητα κτηνοτροφείων και τα υγρά κτηνοτροφικά απόβλητα απαγορεύεται να χρησιμοποιούνται σε αμμώδη εδάφη επιπλέον και κατά το δίμηνο από 1η Σεπτεμβρίου μέχρι 31η Οκτωβρίου. Εξαιρέση από την ανωτέρω απαγόρευση ισχύει στις παρακάτω περιπτώσεις:
- α. στη λίπανση εγκατεστημένης καλλιέργειας χειμερινών κηπευτικών, στην οποία επιτρέπεται η χρήση αζωτούχων λιπασμάτων ή στερεών κτηνοτροφικών αποβλήτων στα ήδη αναπτυχθέντα φυτά.
 - β. στη βασική λίπανση, για όσες καλλιέργειες απαιτείται (μεταξύ των οποίων και τα χειμερινά σιτηρά), με την προϋπόθεση να μη χρησιμοποιούνται νιτρικά λιπάσματα (πχ. νιτρική αμμωνία ή άλλο λίπασμα που περιέχει νιτρικά ιόντα σε οποιαδήποτε αναλογία) απόβλητα κτηνοτροφείων ή υγρά κτηνοτροφικά απόβλητα (επιτρέπεται δηλαδή η χρήση ουρίας, αμμωνίας, λιπασμάτων βραδείας αποδέσμευσης αζώτου κλπ. καθώς και κοπριάς αιγοπροβάτων και στερεών αποβλήτων βουστασίων και χοιροστασίων).
- vii. Η αποθήκευση των στερεών κτηνοτροφικών αποβλήτων γίνεται σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους αποθήκευσης και χειρισμού, όπου σχηματίζουν απλές κοπροσωρούς. Η κοπροσωρός πρέπει να κατασκευάζεται σύμφωνα με τις προδιαγραφές που τίθενται από τον «Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης».
- viii. Σε περίπτωση που τα απόβλητα διατηρούνται σε υγρή μορφή, πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα ώστε να υπάρχει δυνατότητα αποθήκευσής τους για χρονική

περίοδο η οποία επαρκεί για τη χώνευσή τους και παράλληλα καλύπτει την περίοδο απαγόρευσης και την περίοδο κατά την οποία ανάλογα με τη γεωγραφική περιοχή παρατηρούνται έντονες βροχοπτώσεις ή χιονοπτώσεις.

2. Οι γεωργοί που διαθέτουν εκμεταλλεύσεις εντός περιοχών που έχουν καθοριστεί ως ζώνες ευπρόσβλητες από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης, οφείλουν να τηρούν τις υποχρεώσεις των αντίστοιχων Προγραμμάτων Δράσης. Στο Παράρτημα Ι της παρούσας παρέχονται οι πληροφορίες για τα νομικά κείμενα των προγραμμάτων Δράσης ανάλογα με την περιοχή.
3. Επιπρόσθετα εντός των περιοχών που έχουν καθοριστεί ως ζώνες ευπρόσβλητες από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης, η ποσότητα κοπριάς που προστίθεται κάθε χρόνο στο έδαφος, είτε από ανθρώπους είτε από τα ίδια τα ζώα, να μην περιέχει άζωτο πάνω από 170 χιλ/εκτάριο.
4. Δεν επιτρέπεται η καλλιέργεια σε απόσταση μικρότερη του ενός μέτρου από τις όχθες υδατορευμάτων και λοιπών υδάτινων όγκων.
5. Οι γεωργοί που αρδεύουν τις καλλιέργειές τους θα πρέπει να τηρούν τις διαδικασίες έγκρισης χρήσης νερού προς άρδευση. Οι γεωργοί οι οποίοι κάνουν χρήση των αρδευτικών δικτύων των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (ΤΟΕΒ, ΓΟΕΒ, Τοπικές Επιτροπές Άρδευσης, Προσωρινές Διοικούσες Επιτροπές, Α.Ο.Σ.Α.Κ., Οργανισμός Κωπαΐδας) ή των Δήμων, οφείλουν να τηρούν το σχετικό κανονισμό λειτουργίας του αντίστοιχου ΟΕΒ ή Δήμου και να προσκομίζουν σχετική βεβαίωσή του σε περίπτωση που τους ζητηθεί από τις ελεγκτικές αρχές. Αν διαθέτουν ιδιωτική υδροληψία για την άρδευση των αγροτεμαχίων τους, θα πρέπει να τηρούν τις διαδικασίες του παράγωγου δικαίου του νόμου 3199/2003, για την αδειοδότηση της υδροληψίας.
6. Ο γεωργός θα πρέπει να μην απορρίπτει απευθείας στα υπόγεια ύδατα και στο έδαφος τις επικίνδυνες ουσίες που παρατίθενται στο παράρτημα της οδηγίας 80/68/ΕΟΚ, όπως εναρμονίστηκε με την ΚΥΑ 26857/553 ΦΕΚ 196Β/1988. Για την πρόληψη της έμμεσης ρύπανσης από τις ουσίες αυτές, εφαρμόζονται τα παρακάτω:
 - i. Να τηρεί τους όρους εφαρμογής των λιπασμάτων και εδαφοβελτιωτικών προϊόντων όπως αναγράφονται στις ετικέτες των σκευασμάτων ώστε να αποφεύγεται η ρύπανση των υπογείων υδάτων
 - ii. Να πραγματοποιεί την έκπλυση των ψεκαστικών μηχανημάτων σε απόσταση μεγαλύτερη των 30 μέτρων από γεώτρηση, τάφρο ή υδατοσυλλογή.
 - iii. Να καθαρίζει τη βλάστηση εντός των στοιχείων των αρδευτικών και στραγγιστικών δικτύων για τη διασφάλιση της αναγκαίας παροχετευτικότητας, με μηχανικά και όχι με χημικά μέσα. Επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η χρήση των εγκεκριμένων για το σκοπό αυτό χημικών σκευασμάτων, εφόσον αναγράφεται στην ετικέτα τους.
 - iv. Να καθορίσει στην εκμετάλλευσή του και να σημάνει ευκρινώς χώρο συγκέντρωσης και αποκομιδής απορριμμάτων, όπου εξασφαλίζεται η συγκέντρωση όλων των ρυπογόνων στοιχείων και των συσκευασιών των αγροχημικών.
 - v. Να διατηρεί τις πάσης φύσεως αγροτικές εγκαταστάσεις σε καλή κατάσταση ώστε να αποτρέπεται η διαφυγή ρυπαντών προς το περιβάλλον.

Άρθρο 4

Έδαφος και αποθήκευση άνθρακα

Ο γεωργός τηρεί τις παρακάτω υποχρεώσεις και πρακτικές:

1. Στα αγροτεμάχια που βρίσκονται σε εδάφη με κλίση άνω του 10%, να υπάρχει φυτική κάλυψη κατά την περίοδο των βροχοπτώσεων, μέχρι την προετοιμασία του εδάφους για την επόμενη σπορά, ανάλογα με την καλλιέργεια.
2. Σε αγροτεμάχια με κλίση πάνω από 10% που κινδυνεύουν από διάβρωση, η άροση να γίνεται κατά τις ισοϋψείς ή διαγώνια ή εναλλακτικά να δημιουργούνται σταθερές ακαλλιέργητες λωρίδες ως ζώνες ανάσχεσης, σε αποστάσεις ανάλογες με τις εδαφικές ιδιότητες και την κλίση. Επίσης η άρδευση να μη γίνεται με τη μέθοδο της κατάκλυσης.
3. Να μην καταστρέφονται οι ξερολιθιές, τα αναχώματα και τα φυσικά πρανή στα όρια των αγροτεμαχίων.
4. Ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες, επιλέγεται μια ή περισσότερες από τις παρακάτω πρακτικές σχετικά με τα υπολείμματα των καλλιεργειών:
 - i. ενσωμάτωση στο έδαφος
 - ii. βόσκηση της καλαμιάς
 - iii. διατήρηση της καλαμιάς στο χωράφι κατά τη διάρκεια του χειμώνα και ενσωμάτωσή της την επόμενη καλλιεργητική περίοδο

Εκτός των περιοχών του Ευρωπαϊκού Δικτύου ΦΥΣΗ 2000 (NATURA), όπου σε κάθε περίπτωση απαγορεύεται η καύση της καλαμιάς, μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και με άδεια από την οικεία Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής και τη σύμφωνη γνώμη της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, ο γεωργός μπορεί να προβεί σε καύση της καλαμιάς.

iv. Όσον αφορά στα υπολείμματα των κλαδεμάτων στις μόνιμες καλλιέργειες (δενδρώνες) συμπεριλαμβανομένων ελαιώνων και αμπελώνων, δύναται να εφαρμοσθεί η συγκέντρωση των υπολειμμάτων του κλαδέματος σε σωρό και η καύση με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την αποφυγή πυρκαγιάς.

Άρθρο 5

Βιοποικιλότητα

Ο γεωργός τηρεί τις παρακάτω υποχρεώσεις και πρακτικές:

1. Ενσωματώνει καταλλήλως στο έδαφος τα κοκκώδη αγροχημικά, τα δε δολώματα τρωκτικοκτονίας να τοποθετούνται εντός των στοών των τρωκτικών, ώστε να μην είναι ορατά. Σε κάθε περίπτωση θα εφαρμόζονται οι οδηγίες για την ορθή χρήση του φυτοπροστατευτικού προϊόντος και θα τηρούνται οι όροι και οι περιορισμοί που αναγράφονται στην ετικέτα.
2. Δεν καταστρέφει τη φυσική αυτοφυή βλάστηση στα όρια των αγροτεμαχίων και στις νησίδες εντός των αγροτεμαχίων του. Ορίζεται ελάχιστο εύρος ζώνης διατήρησης:
 - για θάμνους 0,50μ εκατέρωθεν της ρίζας του θάμνου και

- για δένδρα η κάθετη προβολή της κώμης του δένδρου στο έδαφος.
3. Τηρεί τα μέτρα για την προστασία και διατήρηση των Ζωνών Ειδικής Προστασίας (Οδηγία 2009/147/ΕΚ) για την άγρια ορνιθοπανίδα και για την αποφυγή της ρύπανσης ή της υποβάθμισης των οικοτόπων των ειδών, καθώς και τις επιζήμιες για τα πτηνά ενοχλήσεις, όπως προσδιορίζονται στα σχετικά Προεδρικά Διατάγματα, τους Κανονισμούς Διοίκησης και Λειτουργίας και τα Σχέδια Διαχείρισης.
 4. Πραγματοποιεί το θερισμό από το κέντρο του αγροτεμαχίου προς το εξωτερικό, περιστροφικά ή σε λωρίδες εφόσον το μέγεθος του αγροτεμαχίου και τα διαθέσιμα μέσα το επιτρέπουν.
 5. Για τα αγροτεμάχια εντός των Ειδικών Ζωνών Διατήρησης του Ευρωπαϊκού Δικτύου ΦΥΣΗ (NATURA) 2000 (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ), ο γεωργός οφείλει να τηρεί τα εγκεκριμένα Σχέδια Διαχείρισης.

Άρθρο 6

Τοπίο, στοιχειώδες επίπεδο συντήρησης

Ο γεωργός θα πρέπει να μην καταστρέφει σημαντικά στοιχεία του αγροτικού τοπίου όπως αναβαθμίδες, τάφρους, φυτοφράκτες, υδατοσυλλογές, και δενδροστοιχίες που αποτελούνται από δένδρα με ελάχιστη διάμετρο κώμης 1 μέτρο, εντός των αγροτεμαχίων ή και στο περιθώριο αυτών. Απαγορεύεται η κοπή φυτοφρακτών και δένδρων από την 1η Μαρτίου έως την 30η Ιουνίου.

ΜΕΡΟΣ II

Δημόσια υγεία και υγεία των ζώων και των φυτών

Άρθρο 7

Ασφάλεια τροφίμων

Ο γεωργός υποχρεούται:

1. Να τηρεί τους στοιχειώδεις κανόνες ασφάλειας των τροφίμων και των ζωοτροφών και να μη διαθέτει ή πωλεί προϊόντα επιβλαβή ή ακατάλληλα για κατανάλωση.
2. Να τηρεί Μητρώο Εισροών και Εκροών – Ημερολόγιο Εργασιών (Μ.Ε.Ε.-Η.Ε.) στην εκμετάλλευσή του, το οποίο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, παραστατικά αγοράς (κυρίως για σπόρους, λιπάσματα, ζωοτροφές) και πώλησης (κυρίως προϊόντα της εκμετάλλευσης, ζωοτροφές) σύμφωνα με τα άρθρα 14, 15, 17, 18, 19 και 20 του Καν. (ΕΚ) 178/2002. Σε περίπτωση που, μέσω της ιχνηλασιμότητας των ζωικών τροφίμων, διαπιστώνεται ευθύνη του γεωργού, αυτός υποχρεούται να αποδεικνύει εγγράφως κάθε στοιχείο που έχει στη διάθεσή του για τα πρόσωπα τα οποία τον προμήθευσαν ή στα οποία διέθεσε ζώα ή ζωικά προϊόντα. Υποχρεούται, επίσης, να συμμορφώνεται με τις αποφάσεις, τα μέτρα και τις υποδείξεις των αρμοδίων αρχών. Το Μ.Ε.Ε.-Η.Ε. αποτελείται από φάκελο παραστατικών και εγγράφων, συνοδευόμενο από πίνακες όπου καταγράφονται ημερολογιακά οι εισροές

και οι εκροές της εκμετάλλευσης, καθώς και οι διεξαχθείσες εργασίες και συσχετίζονται με τα αντίστοιχα παραστατικά και έγγραφα. Ως Μ.Ε.Ε.-Η.Ε., δύναται να χρησιμοποιείται το έντυπο που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα II της παρούσας, ή άλλο έντυπο, με την προϋπόθεση ότι περιλαμβάνει πληροφορίες τουλάχιστον ισοδύναμες, με αυτές του εντύπου του Παραρτήματος II.

3. Απόβλητα – Αποφυγή ρύπανσης

- i. Να χειρίζεται τα απόβλητα της εκμετάλλευσης κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην επιμολύνονται τα παραγόμενα προϊόντα
- ii. Να διαχωρίζει σαφώς χωροταξικά τις παραγόμενες πρώτες ύλες από τα απόβλητα της εκμετάλλευσης

4. Ζωοτροφές

- i. Να καταγράφει στο μητρώο εισροών και εκροών τυχόν χρήση χημικών σκευασμάτων κατά την παραγωγή των πρώτων υλών ζωοτροφών και να τηρεί αρχείο των ετικετών τους.
- ii. Εφόσον χρησιμοποιεί μη φαρμακευτικά πρόσθετα ζωοτροφών, να το πράττει σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία υπό τις οδηγίες του γεωπόνου της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής της οικείας Περιφέρειας και να καταγράφει τις χορηγούμενες ποσότητες και τις ημερομηνίες χρήσης τους στο Μ.Ε.Ε.-Η.Ε.
- iii. Να καταγράφει στο Μ.Ε.Ε.-Η.Ε. την ποσότητα και την προέλευση των ζωοτροφών (στοιχεία πωλητή, αριθμό έγκρισης/ εγγραφής της μονάδας) που χρησιμοποιεί για τη διατροφή των ζώων της εκμετάλλευσης και να τηρεί αρχείο των αντίστοιχων παραστατικών και ετικετών.
- iv. Εφόσον χρησιμοποιεί γενετικά τροποποιημένες ζωοτροφές, να τηρεί αρχείο για περίοδο τουλάχιστον πέντε (5) ετών των πιστοποιητικών, στα οποία αναγράφονται το όνομα του γενετικά τροποποιημένου οργανισμού και ο μοναδικός ταυτοποιητής του.
- v. Να υπάρχει σαφής διαχωρισμός των ζωοτροφών, ανάλογα με το είδος του ζώου για το οποίο προορίζονται και να διαχωρίζονται χωροταξικά οι φαρμακούχες από τις μη φαρμακούχες ζωοτροφές.

5. Υγεία – Πρόληψη

- i. Να χρησιμοποιεί τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, σύμφωνα με τις αναγραφόμενες σε αυτά οδηγίες, τηρώντας το Μ.Ε.Ε.-Η.Ε.. Επίσης, να χρησιμοποιεί τα κτηνιατρικά φάρμακα εφαρμόζοντας κτηνιατρική συνταγή και να καταγράφει τις ημερομηνίες χορήγησης τους και την περίοδο αναμονής στο μητρώο φαρμακευτικής αγωγής της εκμετάλλευσης.
- ii. Να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή μετάδοσης ασθενειών από τα νεοεισαχθέντα ζώα της εκμετάλλευσης.
- iii. Να γνωστοποιεί στην αρμόδια κτηνιατρική υπηρεσία οποιοδήποτε κρούσμα ή ύποπτο σύμπτωμα ζωοανθρωπονόσου εκδηλωθεί στα ζώα της εκμετάλλευσής του και να πραγματοποιεί τις προβλεπόμενες ενέργειες, όπως αυτές του έχουν γνωστοποιηθεί από την αρμόδια κτηνιατρική υπηρεσία.

- iv. Να τηρεί σε αρχείο για περίοδο τουλάχιστον πέντε (5) ετών, τυχόν εργαστηριακές αναλύσεις δειγμάτων από τα ζώα και τα φυτά της εκμετάλλευσης ή δειγμάτων για άλλους σκοπούς που σχετίζονται με την ανθρώπινη υγεία και την υγεία των ζώων και ελέγχους και αναφορές σχετικά με τα προϊόντα ζωικής προέλευσης της εκμετάλλευσης.
 - v. Να μην στεγάζει στον ίδιο χώρο αίγες και βοοειδή και αν αυτό συμβαίνει, να πραγματοποιεί ελέγχους στις αίγες για φυματίωση.
 - vi. Όταν υπάρχει πτηνοτροφική μονάδα στην εκμετάλλευση, τα παραγόμενα αυγά θα πρέπει να φυλάσσονται σε ξηρό και σκιερό μέρος και να είναι καθαρά, μακριά από μολυσματικούς παράγοντες.
6. Παραγωγή Γάλακτος
- i. Να αρμέγει χωριστά τα ζώα στα οποία εφαρμόζεται φαρμακευτική αγωγή ή εφαρμόστηκε στο παρελθόν και δεν έχει παρέλθει ο χρόνος αναμονής, καθώς και τα ζώα που δεν είναι υγιή και ειδικότερα παρουσιάζουν πυρετό, φλεγμονές ή πληγές του μαστού, εμπύρετη εντερίτιδα με διάρροια, μόλυνση της ουρογεννητικής οδού με απέκκριμα ή οποιοδήποτε σύμπτωμα ζωοανθρωπονόσου. Το γάλα των παραπάνω ζώων δεν θα πρέπει να χορηγείται για ανθρώπινη κατανάλωση, ενώ κατά την άμελξή τους δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται κοινές αμελκτικές μηχανές ή περιέκτες με τα υπόλοιπα ζώα.
 - ii. Επίσης, να μη χορηγεί στην κατανάλωση νωπό αγελαδινό γάλα, αν η εκμετάλλευση του δεν είναι απαλλαγμένη ή επίσημα απαλλαγμένη φυματίωσης και βρουκέλλωσης. Τέλος, να μη χορηγεί στην κατανάλωση ή προς μεταποίηση πρόβειο ή αίγιο γάλα, εφ' όσον η εκμετάλλευση του δεν είναι απαλλαγμένη ή επίσημα απαλλαγμένη βρουκέλλωσης ή εμβολιασμένη κατ' αυτής.
 - iii. Να χρησιμοποιεί κατάλληλο εξοπλισμό στην παραγωγή του γάλακτος και να διατηρεί σε καλή λειτουργική και υγειονομική κατάσταση τον εξοπλισμό αυτό.
 - iv. Οι χώροι που απαιτούνται για την παραγωγή γάλακτος να είναι διαχωρισμένοι από το χώρο διαβίωσης των ζώων.
 - v. Να αποθηκεύει το γάλα σε μέγιστη θερμοκρασία 8° C, εφόσον αυτό εισκομίζεται καθημερινά ή διαφορετικά σε μέγιστη θερμοκρασία 6° C.
 - vi. Να διασφαλίζουν ότι η κατασκευή των εγκαταστάσεων άμελξης είναι τέτοια ώστε να περιορίζεται η μόλυνση του γάλακτος και οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης του γάλακτος να προστατεύονται από τα παράσιτα. Ο εξοπλισμός άμελξης διατηρείται σε καλή κατάσταση και, εάν κρίνεται αναγκαίο, να απολυμαίνεται πριν από την άμελξη και να εξασφαλίζεται ότι οι θηλές, ο μαστός και η γύρω από αυτόν περιοχή είναι καθαρές.
7. Ιχνηλασιμότητα
- Να τηρεί το Μ.Ε.Ε.-Η.Ε. κατά τρόπον ώστε να είναι ο ελεγκτής σε θέση να αντιληφθεί από πού προήλθαν οι πρώτες ύλες της εκμετάλλευσης και ποιος ήταν ο προορισμός

των προϊόντων και παραπροϊόντων της εκμετάλλευσης. Στο Μ.Ε.Ε.-Η.Ε. θα πρέπει να καταγράφονται τουλάχιστον οι παρακάτω πληροφορίες:

- Όνομα και διεύθυνση προμηθευτή ή /και πελάτη,
- Φύση και ποσότητα εισροών ή / και προϊόντων που διακινήθηκαν,
- Ημερομηνία συναλλαγής.

8. Ειδοποιήσεις

- Σε περίπτωση που ο γεωργός – παραγωγός τροφίμων έχει υπόνοιες ότι τροφή που έφυγε από την εκμετάλλευση του είναι ή ενδέχεται να είναι ανασφαλής, υποχρεούται να ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές (Δ/νση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής της οικείας Περιφέρειας και τον Ε.Φ.Ε.Τ.) και τους παραλήπτες των προϊόντων και να εκκινήσει διαδικασία απόσυρσής τους.
 - Σε περίπτωση που ο γεωργός έχει υπόνοιες ότι τροφή που έχει στην κατοχή του μπορεί να είναι ανασφαλής ή επιβλαβής για κατανάλωση, υποχρεούται να ειδοποιήσει τις αρμόδιες αρχές (Δ/νση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής της οικείας Περιφέρειας και τον Ε.Φ.Ε.Τ.), ώστε να εκκινηθούν διαδικασίες απόσυρσης.
9. Να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις των άρθρων 4, 5, 6 και 8 του Π.Δ. 259/1998 (Α 191), όπως κάθε φορά ισχύει. Από τις κατά παρέκκλιση επιτρεπόμενες ουσίες του άρθρου 5 του Π.Δ. 259/1998 εξαιρείται η οιστραδιόλη 17B, όπως προβλέπεται στο Π.Δ. 233/2005 (Α 281). Σε μεμονωμένες περιπτώσεις, όπου η χορήγηση ουσιών γίνεται για θεραπευτικούς σκοπούς υπό την ευθύνη κτηνιάτρου, ο γεωργός υποχρεούται να τηρεί τους χρόνους αναμονής και να αποδεικνύει με έγγραφα στοιχεία την τήρηση των προϋποθέσεων των άρθρων 4, 5, 6 και 8 του Π.Δ. 259/1998, όπως κάθε φορά ισχύει.

Άρθρο 8

Ταυτοποίηση και καταγραφή των ζώων

Ο γεωργός υποχρεούται:

1. Να τηρεί τις διατάξεις της οδηγίας 2008/71/ΕΚ για την αναγνώριση και την καταγραφή των χοίρων όπως αυτή ενσωματώνεται στο εθνικό δίκαιο με την ΚΥΑ 297286/5.8.2005 (ΦΕΚ 1170, τ. Β΄) για τη σήμανση και καταγραφή των χοίρων.
2. Να τηρεί τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, άρθρα 4 και 7 «Θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών και την επισήμανση του βοείου κρέατος και των προϊόντων με βάση το βόειο κρέας, καθώς και την κατάργηση του κανονισμού 820/97 (ΕΚ) του Συμβουλίου».
3. Να τηρεί τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) 911/2004 της Επιτροπής, άρθρα 6, 8 και 9, για την «Εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα ενώτια, τα διαβατήρια και τα μητρώα εκμεταλλεύσεων».
4. Να τηρεί τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) 21/2004 του Συμβουλίου, άρθρα 4 και 5 «Θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των αιγοπροβάτων και για την

τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1782/2003 και των οδηγιών 92/102/ΕΚ και 64/432/ΕΟΚ».

5. Να τηρεί τις διατάξεις της αριθμ. 263493/2004 ΚΥΑ (Β 1253) άρθρο 6 παράγραφοι Η και ΙΔ, άρθρο 7 παράγραφοι Α και Δ, άρθρα 8, και 10 «Συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή του συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων και του ζωικού τους κεφαλαίου σε εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) 21/2004 του Συμβουλίου», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Άρθρο 9

Ασθένειες των ζώων

Ο γεωργός υποχρεούται:

1. Να τηρεί τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 και το Παράρτημα ΙV του Καν. (ΕΚ) 999/2001, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει κάθε φορά. Για τις προβλεπόμενες από το ανωτέρω Παράρτημα παρεκκλίσεις, ο γεωργός λαμβάνει ειδική έγκριση από τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές. Ο γεωργός που επιθυμεί να χρησιμοποιήσει τις επιτρεπόμενες κατά παρέκκλιση ζωικές πρωτεΐνες του παραρτήματος ΙV του Κανονισμού (ΕΚ) 999/2001, όπως ισχύει, στην παραγωγή σύνθετων ζωοτροφών, υποβάλλει σχετική αίτηση στην οικεία Δ/νση Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως προβλέπεται στις διατάξεις της αριθμ. 275751/2004 ΚΥΑ (Β 1276).
2. Να ενημερώνει αμέσως τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές για οποιαδήποτε περίπτωση ζώου υπάρχει υπόνοια ότι έχει προσβληθεί από Μεταδοτική Σπογγώδη Εγκεφαλοπάθεια (Μ.Σ.Ε.). Να απομονώνει το ύποπτο ζώο από τα υπόλοιπα ζώα της εκτροφής και να περιορίζει τα υπόλοιπα ζώα της εκτροφής, ώστε να μην έρχονται σε επαφή με ζώα άλλων εκτροφών, μέχρις ότου είναι διαθέσιμα τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων. Σε περίπτωση επιβεβαίωσης της παρουσίας Μ.Σ.Ε., να συμμορφώνεται με τις αποφάσεις, τα μέτρα και τις υποδείξεις των αρμόδιων κτηνιατρικών αρχών. Υποχρεούται, επίσης, να παρέχει κάθε στοιχείο που αφορά την αγορά, πώληση, γέννηση ή μετακίνηση ζώων, καθώς και την αγορά, χρήση και διάθεση ζωοτροφών (άρθρα 11, 12 και 13 του Καν. (ΕΚ) 999/2001).
3. Να μην αγοράζει και να μην πωλεί ζώα, σπέρμα, έμβρυα και ωάρια και απογόνους πρώτης γενιάς ζώων, για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ή έχει επιβεβαιωθεί ότι έχουν προσβληθεί από Μ.Σ.Ε. Σε κάθε περίπτωση αγοράς ή πώλησης ζώων, αυτά πρέπει να συνοδεύονται από τα κατάλληλα υγειονομικά πιστοποιητικά που προβλέπονται από την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία, αντίγραφα των οποίων ο γεωργός υποχρεούται να τηρεί σε αρχείο για τρία χρόνια μετά την απομάκρυνση του ζώου από την εκτροφή (άρθρο 15 του Καν. (ΕΚ) 999/2001).

Άρθρο 10

Φυτοπροστατευτικά προϊόντα

Ο γεωργός υποχρεούται να χρησιμοποιεί ορθά τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα. Η ορθή χρήση

περιλαμβάνει:

- i. την εφαρμογή των αρχών της ορθής πρακτικής φυτοπροστασίας, πρακτική κατά την οποία η επέμβαση με φυτοπροστατευτικά προϊόντα εφαρμόζεται σε συγκεκριμένα φυτά ή φυτικά προϊόντα, σύμφωνα με τους όρους της εγκεκριμένης χρήσης, επιλέγεται, υπολογίζεται η δοσολογία και διευθετείται ο χρόνος επέμβασης με τρόπο τέτοιο ώστε να εξασφαλίζεται αποδεκτή αποτελεσματικότητα με την ελάχιστη αναγκαία ποσότητα, λαμβάνοντας υπόψη τις τοπικές συνθήκες και τις δυνατότητες για καλλιεργητικό και βιολογικό έλεγχο.
- ii. την τήρηση των όρων της άδειας για διάθεση στην αγορά και χρήση των φυτοπροστατευτικών, που θεσπίζονται σύμφωνα με το Ν. 4036/2012 και τις εφαρμοστικές του διατάξεις, και καθορίζονται στη σήμανση.

ΜΕΡΟΣ III

Καλή μεταχείριση των ζώων

Άρθρο 11

Καλή μεταχείριση των ζώων

1. Ο γεωργός, ο οποίος εκτρέφει μόσχους, υποχρεούται να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις των άρθρων 3 και 4 του Π.Δ. 179/1998 (Α 133).
2. Ο γεωργός, ο οποίος εκτρέφει χοίρους, υποχρεούται να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις των άρθρων 3 και 4 του Π.Δ. 215/2003 (Α 181).
3. Οι εκτροφείς των υπόλοιπων παραγωγικών ζώων, υποχρεούνται να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του άρθρου 4 του Π.Δ. 374/2001 (Α 251).

ΜΕΡΟΣ IV

Άρθρο 12

Διατήρηση μόνιμων βοσκοτόπων

Οι γεωργοί οι οποίοι επιθυμούν να αλλάξουν τη χρήση εκτάσεων που αποτελούν μόνιμους βοσκότοπους, αιτούνται προηγουμένως άδεια από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., η οποία δύναται να χορηγείται, εφ' όσον δεν προκύπτει μείωση της ετήσιας αναλογίας μόνιμων βοσκοτόπων προς το σύνολο των γεωργικών εκτάσεων σε σχέση με την αντίστοιχη αναλογία αναφοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

ΕΛΕΓΧΟΙ & ΚΥΡΩΣΕΙΣ

ΜΕΡΟΣ Ι

ΕΛΕΓΧΟΙ

Άρθρο 13

Αρμόδιοι φορείς ελέγχου

1. Αρμόδια ελεγκτική αρχή της Πολλαπλής Συμμόρφωσης, όπως και για τα καθεστώτα των άμεσων ενισχύσεων του κανονισμού (ΕΕ) 1307/ 2013, ορίζεται ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.).
2. Για τους ελέγχους των απαιτήσεων των παραγράφων 2 έως 5 του άρθρου 8, ορίζονται ως συναρμόδιες του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. ελεγκτικές αρχές, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες των Περιφερειών και η Γ.Δ. Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής & Κτηνιατρικής του Υ.Π.Α.Π.ΕΝ., η οποία διαβιβάζει ηλεκτρονικά στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. τα αποτελέσματα των ελέγχων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών των Περιφερειών για τις εν λόγω απαιτήσεις, με αναφορά εκτός των άλλων αναγκαίων στοιχείων και στο ονοματεπώνυμο και τον Α.Φ.Μ. του κατόχου κάθε ελεγχθείσας εκμετάλλευσης.
3. Οι αρμόδιες αρχές για τον έλεγχο των υπολειμμάτων των φυτοπροστατευτικών προϊόντων (Γ.Δ. Βιώσιμης Φυτικής Παραγωγής - Δ/ση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής) και των κτηνιατρικών φαρμάκων (Γ.Δ. Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής & Κτηνιατρικής – Δ/ση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών), υποχρεούνται να κοινοποιούν στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. τους διεξαχθέντες εργαστηριακούς ελέγχους ανά ημερολογιακό έτος, τους γεωργούς που ελέγχθηκαν και τις παραβάσεις που διαπιστώθηκαν ανά γεωργό, με αναφορά στον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου των αντίστοιχων γεωργών. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα των ελέγχων των αρμοδίων υπηρεσιών για να επιβληθούν οι κυρώσεις για τις παραβάσεις που αφορούν μη τήρηση του καθεστώτος της Πολλαπλής Συμμόρφωσης στους παραβάτες γεωργούς.
4. Οι αρμόδιες αρχές για την έκδοση των διατάξεων που αναφέρονται στις παρ. 3 και 5 του άρθρου 5 της παρούσας, τις κοινοποιούν στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. και στη Δ/ση Αγροτικής Πολιτικής του Υ.Π.Α.Π.ΕΝ.
5. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. διατηρεί βάση δεδομένων, στην οποία καταχωρούνται και τα ιστορικά στοιχεία των αποτελεσμάτων των ελέγχων των προηγούμενων ετών.
6. Σε περίπτωση υπέρβασης του ποσοστού μείωσης της αναλογίας μόνιμων βοσκοτόπων

προς τη συνολική γεωργική έκταση σε εθνικό επίπεδο σε σχέση με την αντίστοιχη αναλογίας αναφοράς, ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες ώστε να συμμορφωθούν οι γεωργοί, που έχουν κάνει τις μεγαλύτερες αναλογικά υπερβάσεις, προκειμένου η μεταβολή της αναλογίας να παραμείνει εντός του προβλεπόμενου ορίου σε εθνικό επίπεδο. Η μη συμμόρφωση των γεωργών με τις υποδείξεις του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., για τα έτη 2015 και 2016, αποτελεί εκ προθέσεως, σοβαρή, μη μόνιμη και εκτός εκμετάλλευσης παράβαση των κανόνων της Πολλαπλής Συμμόρφωσης.

7. Οι έλεγχοι και οι κυρώσεις πολλαπλής συμμόρφωσης ακολουθούν τα προβλεπόμενα στον κανονισμό Ε.Ε. 1306/2013 και τους παράγωγους εφαρμοστικούς κανονισμούς.

Άρθρο 14

Επιτόπιοι έλεγχοι

Οι επιτόπιοι έλεγχοι της Πολλαπλής Συμμόρφωσης διεξάγονται επί δείγματος γεωργικών εκμεταλλεύσεων που εξάγεται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.

1. Οι επιτόπιοι έλεγχοι της Πολλαπλής Συμμόρφωσης διενεργούνται από επιτροπές ελέγχου, οι οποίες απαρτίζονται από υπαλλήλους με ειδικότητες συναφείς των προς έλεγχο προτύπων και απαιτήσεων κατά περίπτωση.
2. Οι επιτόπιοι έλεγχοι της Πολλαπλής Συμμόρφωσης διεξάγονται ταυτόχρονα με τους ελέγχους επιλεξιμότητας ή όταν απαιτείται σε διαφορετικό χρόνο.

Άρθρο 15

Εργαστηριακοί Έλεγχοι

1. Οι ελεγκτικές αρχές δύνανται να αποφασίσουν τη διενέργεια εργαστηριακών ελέγχων στις περιπτώσεις όπου κρίνουν απαραίτητο. Στις περιπτώσεις αυτές, πραγματοποιείται λήψη δειγμάτων κατά τη διάρκεια του επιτόπιου ελέγχου και αποστολή τους σε εργαστήριο που ανήκει ή εποπτεύεται από το Υ.Π.Α.Π.ΕΝ.
2. Τα εργαστήρια υποχρεούνται να αποστείλουν στην επιτροπή ελέγχου τα αποτελέσματα των ελέγχων εντός 20 ημερών από την αποστολή του δείγματος. Τα αποτελέσματα αυτά χρησιμοποιούνται για τη συμπλήρωση της έκθεσης ελέγχου και καταχωρίζονται στη βάση δεδομένων.

Άρθρο 16

Έκθεση επιτόπιου ελέγχου

1. Για κάθε επιτόπιο έλεγχο συντάσσεται από την επιτροπή ελέγχου έκθεση ελέγχου, σύμφωνα με τα υποδείγματα και τις οδηγίες που ορίζονται με σχετική ετήσια εγκύκλιο του

Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., τα δε αποτελέσματα καταχωρίζονται στη βάση δεδομένων.

2. Ο γεωργός λαμβάνει γνώση των αποτελεσμάτων του ελέγχου με υπογραφή του επί της έκθεσης του ελέγχου. Στην περίπτωση που υπάρχουν ευρήματα και παραβάσεις ο ελεγκτικός φορέας υποχρεούται να κοινοποιήσει με αποδεικτικό εντός τριών μηνών την έκθεση ελέγχου στον γεωργό.
3. Η παράβαση κάθε υποχρέωσης του γεωργού αξιολογείται ξεχωριστά λαμβάνοντας υπόψη την εκ προθέσεως ή εξ αμελείας διάπραξη της παράβασης, τη σοβαρότητα, την έκταση και τη μονιμότητά της, καθώς και ενδεχόμενη επανάληψη, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ετήσια σχετική εγκύκλιο του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.
4. Τα πορίσματα των ελέγχων που διενεργούνται από άλλους ελεγκτικούς φορείς και σχετίζονται με το πεδίο εφαρμογής του καθεστώτος της Πολλαπλής Συμμόρφωσης, κοινοποιούνται στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.

Άρθρο 17

Ενστάσεις

1. Ο γεωργός δικαιούται να υποβάλλει ένσταση επί της έκθεσης ελέγχου εντός 10 εργασίμων ημερών από την ημέρα που αποδεδειγμένα παρέλαβε την έκθεση, στην υπηρεσία που διενήργησε τον έλεγχο.
2. Οι ενστάσεις υποβάλλονται στο αρμόδιο Περιφερειακό Γραφείο του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. και εξετάζονται από επιτροπή που ορίζεται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.. Στις εν λόγω επιτροπές δεν συμμετέχουν μέλη των επιτροπών που διενήργησαν τον έλεγχο. Οι ενστάσεις εξετάζονται εντός ενδεικτικής προθεσμίας ενός μηνός από την υποβολή τους. Δεύτερη ένσταση, στην ίδια ή άλλη υπηρεσία, για το συγκεκριμένο έλεγχο, δεν εξετάζεται.

Άρθρο 18

Δευτεροβάθμιοι έλεγχοι

Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. δύναται να διενεργεί δευτεροβάθμιους ελέγχους.

ΜΕΡΟΣ II

Διοικητικές Κυρώσεις

Άρθρο 19

Μείωση ή αποκλεισμός από τις ενισχύσεις

1. Σε περίπτωση που ο γεωργός δεν τηρεί τις προβλεπόμενες στο Κεφάλαιο Α΄ της παρούσας υποχρεώσεις, επιβάλλεται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. μείωση ή αποκλεισμός από την ενίσχυση.
2. Σε εφαρμογή του άρθρου 100 του κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013, ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. παρακρατεί ποσοστό 25% των ποσών που προκύπτουν από την εφαρμογή της παραγράφου 1 και το οποίο αποδίδεται στον Ειδικό Λογαριασμό Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (Ε.Λ.Ε.ΓΕ.Π.).
3. Οι ελεγκτές σύμφωνα με το άρθρο 99 του κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013, απευθύνουν προειδοποίηση στο γεωργό σε περίπτωση που η μόνη παράβαση όσον αφορά τη σήμανση και καταγραφή βοοειδών ή/και αιγοπροβάτων, ήταν η απουσία ενός μέσου σήμανσης σε ποσοστό μικρότερο του 20% των ζώων που θα έπρεπε να φέρουν δύο μέσα σήμανσης. Οι ελεγκτές ενημερώνουν το γεωργό για τη διαπίστωση του προβλήματος και την υποχρέωση του να λάβει επανορθωτικά μέτρα. Σε περίπτωση που σε επακόλουθο έλεγχο διαπιστωθεί ότι δεν έχει επανορθωθεί η μη συμμόρφωση, εφαρμόζεται αναδρομικά η προβλεπόμενη μείωση.

Άρθρο 20

Ανώτερη Βία και Έκτακτες Περιστάσεις

Στην περίπτωση που ο γεωργός επικαλείται την συνδρομή λόγων ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών ή εκτάκτων περιστάσεων στο πρόσωπό του, υποβάλλει στην αρμόδια Περιφερειακή Υπηρεσία του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., σχετική αίτηση συνοδευόμενη από τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Η αίτηση υποβάλλεται εντός δέκα εργάσιμων ημερών από την ημέρα που συνέβη το εξαιρετικό γεγονός και κατέστη εφικτό για τον αιτούντα η υπογραφή της αίτησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 21

Εξουσιοδότηση

Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. εκδίδει εγκύκλιο - εγχειρίδιο διαδικασιών ελέγχου, στην οποία περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα απαιτούμενα έντυπα για τη διεξαγωγή των ελέγχων και η διαδικασία υπολογισμού των κυρώσεων.

Άρθρο 22

Καταργήσεις

Από έναρξης ισχύος της παρούσας καταργούνται η ΚΥΑ 262385/21.04.10 (ΦΕΚ 509, τ. Β΄) και η ΚΥΑ 622/89705/10.07.14 (ΦΕΚ 2050, τ. Β΄).

Άρθρο 23

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα ισχύει από το έτος ενίσχυσης 2015.

Η παρούσα να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ο Γενικός Γραμματέας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων

Χαράλαμπος Κασίμης

Γενικός Διευθυντής Βιώσιμης Αγροτικής Ανάπτυξης

Κ. Αγγελάκης

Δ/ση Αγροτικής Πολιτικής, Διεθνών Σχέσεων και Προώθησης Προϊόντων

Εισηγητής

Προϊστάμενος Τμήματος

Προϊστάμενος Δ/σης

Α. Καρκούλια

Σ. Κουτσομήτρος

Ε. Κούρεντα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι**Προγράμματα Δράσης για τις ευπρόσβλητες στη νιτρορύπανση ζώνες**

Ευπρόσβλητη ζώνη	ΚΥΑ ορισμού	ΚΥΑ Προγράμματος Δράσης
1 Θεσσαλικό Πεδίο	19652/1906/05.08.1999 (ΦΕΚ Β' 1575) και 24838/1400/19.06.2008 (ΦΕΚ Β' 1132)	25638/2905/18.10.2001 (ΦΕΚ Β' 1422)
2 Κωπαϊδικό πεδίο	« «	20417/2520/7.09.2001 (ΦΕΚ Β' 1195)
3 Αργολικό πεδίο	« «	20416/2519/7.09.2001 (ΦΕΚ Β' 1196)
4 Λεκάνη του Πηνειού Ηλείας	« «	20418/2521/7.09.2001 (ΦΕΚ Β' 1197)
5 Κάμπος Θεσσαλονίκης- Πέλλας-Ημαθίας (συμπεριλαμβανομέν ου και του Ν. Κιλκίς)	20419/2522/18.09.2001 (ΦΕΚ Β' 1212)	16175/824/12.04.2006 (ΦΕΚ Β' 530)
6 Λεκάνη του Στρυμόνα	« «	50982/2309/11.12.2006 (ΦΕΚ Β' 1894)
7 Πεδιάδα Άρτας- Πρέβεζας	« «	50981/2308/11.12.2006 (ΦΕΚ Β' 1895)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
ΜΗΤΡΩΟ ΕΙΣΡΩΩΝ - ΕΚΡΩΩΝ & ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΓΕΩΡΓΟΥ Ή ΕΠΩΝΥΜΙΑ:

ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ:

ΑΦΜ:

ΕΔΡΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ:

Οδηγίες Συμπλήρωσης Πινάκων :

Πίνακας Α: Γίνεται η αναλυτική καταγραφή όλων των εφοδίων που εισάγονται στην εκμετάλλευση, εκτός ζωοτροφών και κτηνιατρικών φαρμάκων, καθώς και των στοιχείων των προμηθευτών τους. Στην στήλη **ΕΙΔΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ** καταχωρείται η κατηγορία που ανήκει το προϊόν π.χ. φυτοπροστατευτικά (εντομοκτόνα, ζιζανιοκτόνα, μυκητοκτόνα κ.α.), απωθητικά, κοπριά, λιπάσματα, βολβοί, σπόροι κ.α. Η στήλη **ΑΝΑΛΟΓΙΑ Ν-Ρ-Κ (ΓΙΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ)** συμπληρώνεται μόνο για τις καταχωρήσεις λιπασμάτων. Πάνω στη συσκευασία του λιπάσματος αναγράφεται η αναλογία **Ν (Αζωτο) - Ρ (Φώσφορος) - Κ (Κάλιο)** π.χ. «11-15-15».

Πίνακας Β: Γίνεται αναλυτική καταγραφή όλων των ζωοτροφών και των προσθέτων τους που εισάγονται στην εκμετάλλευση, καθώς και των προμηθευτών τους. Όσον αφορά τις ιδιοπαραγόμενες εντός της εκμετάλλευσης ζωοτροφές, καταγράφονται επίσης στον πίνακα Β και ως προμηθευτής αναγράφεται η φράση «ιδιοπαραγόμενες». Σημειώνονται με «Ν» ή «Ο» (ΝΑΙ ή ΟΧΙ) η αντίστοιχη στήλη εφ' όσον πρόκειται για βιολογικές, γενετικά τροποποιημένες ή φαρμακούχες ζωοτροφές. Επίσης, καταγράφεται η χρονική περίοδος χορήγησης της κάθε παρτίδας ζωοτροφών (π.χ.: «7-25.5.2013»), καθώς και η κατηγορία ζώων στα οποία χορηγήθηκε (π.χ.: «γαλακτοπαραγωγές αγελάδες» ή «παχυνόμενα χοιρίδια 1 – 6 μηνών»)

Πίνακας Γ: Καταχωρούνται όλες οι γεωργικές εργασίες αναλυτικά για κάθε αγροτεμάχιο της εκμετάλλευσης. Ο αύξων αριθμός αγροτεμαχίου (Α/Α) της τελευταίας Αίτησης Ενιαίας Ενίσχυσης, η τοποθεσία, η έκταση σε Ha [1 Ha (εκτάριο) = 10 στρέμματα] και η καλλιέργεια είναι τα στοιχεία που περιγράφουν το αγροτεμάχιο που πραγματοποιήθηκε η συγκεκριμένη γεωργική εργασία. Το είδος προϊόντος, το εμπορικό όνομα / ποικιλία και η ποσότητα, είναι τα στοιχεία που περιγράφουν το προϊόν που χρησιμοποιήθηκε στη συγκεκριμένη εργασία. Αν έγινε χρήση περισσότερων προϊόντων συμπληρώνονται και στις επόμενες γραμμές. Στην στήλη **ΕΡΓΑΣΙΑ** καταγράφεται μια σύντομη περιγραφή της γεωργικής εργασίας π.χ. λίπανση, σπορά, ζιζανιοκτονία κ.τ.λ. Η στήλη **ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΙΤΙΑΣ / ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ** συμπληρώνεται όταν πραγματοποιηθεί στο αγροτεμάχιο κάποια εργασία εκτός καθιερωμένου προγράμματος π.χ. μυκητοκτονία, οπότε συμπληρώνουμε στη στήλη ότι π.χ. παρατηρήθηκε γκρι με καφέ αποχρωματισμός στην επιφάνεια των φύλλων του φυτού, καθώς και για κάθε σκόπιμη παρατήρηση.

Πίνακας Δ: Γίνεται η καταγραφή όλων των παραγόμενων προϊόντων που εξέρχονται από την εκμετάλλευση και τα στοιχεία των αποδεκτών τους (αγοραστών).

Σημείωση: Φωτοτυπήστε τα κενά φύλλα των πινάκων πριν τα συμπληρώσετε, έτσι ώστε να έχετε τη δυνατότητα συμπλήρωσης νέων φύλλων στο μητρώο σας όταν γεμίσουν οι υπάρχοντες πίνακες με τις καταγραφές σας, αριθμώντας ξεχωριστά τα επιμέρους φύλλα κάθε πίνακα. Σε περίπτωση που το εύρος μίας στήλης δεν επαρκεί, η εγγραφή συνεχίζεται στην επόμενη γραμμή του πίνακα.

Προσοχή: Η τήρηση και η διαρκής ενημέρωση του παρόντος Μητρώου, αποτελεί υποχρέωση των γεωργών που λαμβάνουν ενισχύσεις, σύμφωνα με την ΚΥΑ 262385/21.4.10 (ΦΕΚ 509 τ. Β'), στα πλαίσια της Πολλαπλής Συμμόρφωσης. Αντίστοιχα μητρώα που τηρούνταν με βάση προϋπάρχοντα του παρόντος υποδείγματα, γίνονται αποδεκτά για τον έλεγχο της Πολλαπλής Συμμόρφωσης και μπορούν να συνεχίσουν να τηρούνται αντί του παρόντος, εφ' όσον παρέχουν τη δυνατότητα καταγραφής τουλάχιστον των στοιχείων που περιλαμβάνονται στους παρακάτω πίνακες. Μαζί με το παρόν Μητρώο θα πρέπει να διατηρούνται όλα τα παραστατικά αγοράς και οι ετικέτες των εφοδίων, καθώς και τα παραστατικά πώλησης των προϊόντων. Η τήρηση του παρόντος Μητρώου, είναι ανεξάρτητη και δεν απαλλάσσει επ' ουδενί το γεωργό από την υποχρέωση τήρησης του Μητρώου Φαρμακευτικής Αγωγής, των Μητρώων Κτηνοτροφικής Εκμετάλλευσης για τη Σήμανση και Καταγραφή Ζωικού Κεφαλαίου, καθώς και οποιουδήποτε άλλου Μητρώου, Βιβλίου ή Στοιχείου απαιτείται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία, γεωργικής, υγειονομικής, φορολογικής ή οποιασδήποτε άλλης φύσης.

